

den, fra hvem Opfordringen kommer, udreder Gaven. Nu har den højtærede Minister sagt: Ja, Finansministeren vil ikke paa nogen Maade indgaa derpaa. Jeg maa meget beklage, at vi ikke have den højtærede Finansminister til Stede her ved denne Sag, saa kunde man nærmere have hørt, om der ikke kunde gives i saa Henseende en Udvej; men jeg vil dog endnu, inden jeg slutter disse Bemærkninger, lægge Landstinget alvorligt paa Sinde, at vi dog en Gang maa sætte en Stopper for disse bestandige Forordninger paa Kommunerne. Man taler saa meget her i Tinget om de bebyrdede Kommuner, men vi vedblive at vedtage den ene Lov efter den anden, som netop gaar ud paa at lægge forøgede Byrder paa Kommunerne. Og nu er Skolefonden netop en af de kommunale Kasser, som er meget daarlig stillet, vi maa hvert Øjeblik forhøje de kommunale Bidrag og ere saa højt oppe, som vi efter Loven kunne komme, og det, som netop volder de største Udgifter for Skolefondene, er Pensionen til Skolelærerne. Det er steget i ganske uoverordentlig Grad i den sidste Tid, saa jeg vil dog virkelig fraraade, at vi nu i det mindste uden at anstille Overvejelser vedtage et Lovforslag, der forøger Byrderne for Skolefondene.

Wagen: Det forekommer mig, at der for det høje Ting ikke er Grund til at sammenblende de to Spørgsmaal, om der i sin Tid har været tilstrækkelig Grund for den højtærede Minister til at fremsætte denne Lov, og om der nu er tilstrækkelig Grund for dette Ting til at vedtage den. Jeg skal ikke komme ind paa det første Spørgsmaal; jeg skal særlig ikke dvæle ved Spørgsmaalet om Etiketehensynet overfor Skoleraadene er tilstede. Det synes jo, at man har en Følelse af, at den højtærede Minister ikke har været de meget ærede Medlemmer af Skoleraadene til Behag; det forekommer mig at være et Spørgsmaal, som nu ikke foreligger. Nu er Rendsgerningen givet, at Loven er fremsat, og den er vedtaget i Folketinget, og nu foreligger den her; der er ingen, der kan være i Tvivl om, at der derved er vakt en vis Forventning om et Gode i adskillige Jmaa Hjem, hvor Forsørgerne ere svagelige, og hvor man derfor med særlig Længsel ser hen til det Gode, som denne Lov byder. Der

foreligger saa det Spørgsmaal for os, om der er tilstrækkelig Grund til at flusse disse Forventninger, som nu en Gang ere vakte. Og det er det, som jeg for mit Vedkommende egentlig ikke ser, at der er tilstrækkelig Grund til; thi det forekommer mig endog saa, at den paa en heldig Maade forener de to Ting, idet den baade byder Skolefondene noget og tillige Skolelærerne noget. Skolefondene slippe for en Forpligtelse, som i 1856 blev paalagt dem, og de slippe derfra mod saa at urede et Bederlag, som kommer Skolelærerne til Gode, som jeg ganske vist indrømmer, ikke have noget som helst Retstrav, men som det forekommer mig ganske naturligt, at man ogsaa tænker paa; naar alle de andre Embedsmænd have faaet en vis Bonus, medens disse paa Grund af den i 1856 truffene Ordning ikke have faaet den. Om Skolefondene ville gøre en god Forretning ved Loven eller ikke, det er noget, som kan omtvistes, men i alt Fald, vist er det dog, at der bydes dem et ubestrideligt Gode derved, at de slippe for Forpligtelsen til fremtidig at forstyre de paagældende Skolelærere, saa det forekommer mig rimeligt, at de til Gengæld for, at de slippe derfor, ogsaa kunne yde de paagældende Lærere det Gode, som § 5 byder. Jeg finder af disse Grunde kun Anledning til at sige, at naar den høje Regering har fremsat Lovforslaget, og det høje Folketing har behaget at vedtage det, finder jeg ikke tilstrækkelig Grund til at stemme imod det.

Rump: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Rump: Det er kun et enkelt Punkt, jeg skal berøre, det er med Hensyn til det Spørgsmaal, hvad der er fordelagtigt eller ikke, idet det saa stærkt accentueredes, at der bydes Skolefondene noget herfor. Jeg tror, at den næstsidste ærede Taler har Ret i, at det ikke er et virkelig Bederlag, der bydes; hvis det skulde være en Fordel, maatte vi naa til Dækning af de Tab, vi have haft. Men det er et Bederlag til Dækning af yderligere Tab; det er et kontant Beløb, som skal udbetales ved Siden af det alt lidte Tab, og Bederlaget derfor skulle vi have for Skole